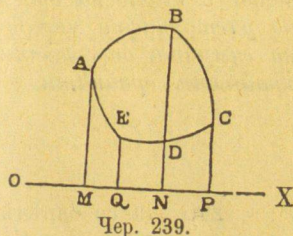

Наистина, като се основаваме на това, че плоскитѣ съдържания на кръговетѣ се отнасятъ, както кавадратуритѣ на радиуситѣ или диаметритѣ, напѣрваме, че полукръга АЕВ се отнася къмъ полукръга АВС, както AB^2 къмъ AC^2 , а тъй като $AC^2 = AB^2 + BC^2 = 2AB^2$, то полукръга АЕВ е равенъ на половината отъ полукръга АВС или на квадрата АОBS. Ако пъкъ извадимъ отъ полукръга АЕВ и отъ квадрата АОBS сегмента АСВ, то ще напѣримъ, че частъ АЕВL отъ луната се равнява на АОВ, т. е. на четвъртата частъ отъ квадранта; слѣдователно цѣлата луна е равна на цѣлия квадрантъ.

§ 185. Опредѣляване плоското съдържание на криволинейнитѣ фигури.

Нека АВСЕ (чер. 239) бжде фигура, заградена съ кривитѣ линии АВ, ВС, СЕ и ЕА. За опредѣляване плоското ѣ съдържание прѣкарваме произволна линия ОХ; тази линия се нарича *ось*, а перпендикуляра, който е спуснатъ отъ произволна точка на кривата върху осьта — *ордината*. Като прѣкараме ординати АМ, ВN, СР и ЕQ отъ всичкитѣ прѣсѣчни точки на послѣдователнитѣ криви линии, ще

Чер. 239.

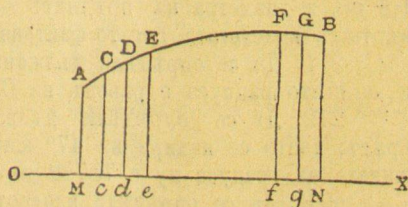
видимъ, че плоското съдържание на АВСЕ ще се изрази съ разликата:

$$(MABN + NBСР) - (MAEQ + QECP)$$

Когато осьта прѣсича фигурата, то плоското ѣ съдържание ще се изрази съ суммата на плоскоститѣ, които сж заградени отъ ординатитѣ.

Отъ казаното слѣдва, че опредѣляванетоъ плоското съдържание на фигурата, която е заградена отъ произволни криви линии, привек-

да се къмъ опредѣляванетоъ плоското съдържание, което е заградено отъ двѣтѣ ординати АМ и ВN (чер. 240), осьта ОХ и кривата АВ. Точното рѣшение на този въпросъ не е всекога възможно, даже съ помощта на висшата математика, нъ може да се опредѣли плоското съдържание приблизително съ желаема точностъ. Раздѣляме MN на мно-

Чер. 240.

го дребни и равни части $Mc, cd, de \dots fg, gN$; нека d бжде дължината на всека отъ тѣхъ, а числото на всичкитѣ части n . Като прѣкараме ординати $Cc, Dd, Ee \dots$ и забѣлжимъ, че ако точкитѣ А, с, D... сж много близо помежду си, то дъгитѣ АС, CD, DE... малко ще се отличаватъ отъ правитѣ линии, и кривата АВ се приближава къмъ многогълникъ, който прѣминава прѣзъ точкитѣ А, С, D, ... G, В. Означаваме плоскостта, която е заградена отъ този многогълникъ, съ М и ординатитѣ АМ, $Cc, Dd \dots Ff, Gg, ВN$ съ

$$M = \left(y_0 + y_1 \right) \frac{d}{2} + \left(y_1 + y_2 \right) \frac{d}{2} + \left(y_2 + y_3 \right) \frac{d}{2} + \dots +$$